

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**Powiatowy Zespół Szkół nr 2
im. Bohaterskiej załogi ORP „Orzeł”
w Wejherowie**

PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkołach regulują m.in.:

1. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 lipca 2025r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy Prawo oświatowe Dz. U. 2025 r. poz.1043 z późniejszymi zmianami;
2. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach Dz.U. 2023 poz.1798;
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 sierpnia 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli Dz. U. z 2025 r. poz. 1111;
4. Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego Dz.U. 2019 r. poz.325;
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół Dz.U. 2024 r. poz. 781 ze zmianami;

Słownik pojęć związanych z doradztwem zawodowym.

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez szkołę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są zajęcia z doradztwa zawodowego zgodnie z zapisem art.109 ust.1 pkt.7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe realizowane w szkole branżowej I stopnia, liceum ogólnokształcącym i technikum (art.109 ust.6), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 03 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z zapisem art.109 ust.1 pkt.5 ustawy Prawo oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (ze zm.).

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę.

STRUKTURA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA

1. Główny cel realizacji doradztwa zawodowego.

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w szkole jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych

uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Adresaci działań związanych z doradztwem zawodowym - działania związane z doradztwem zawodowym są skierowane do trzech grup adresatów:

- a) uczniów;
- b) rodziców;
- c) nauczycieli.

3. Formy realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Doradztwo zawodowe jest realizowane podczas:

- a) grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- b) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- c) wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie :
 - bieżącej pracy z uczniami na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz zajęć z wychowawcą;
 - indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego i innych specjalistów oraz wychowawców i nauczycieli;
 - innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza szkołą.

Doradztwo zawodowe dla uczniów, rodziców i nauczycieli jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej.

4. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Właściwe zasoby materialne umożliwiają efektywną realizację zadań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

- a) doradztwo grupowe - zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonych do tego sali lub innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych dla uczniów.
- b) doradztwo indywidualne - poradnictwo związane z planowaniem kariery edukacyjno-zawodowej odbywa się w gabinecie z dostępem do internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów.
- c) podstawowe wyposażenie gabinetu doradcy edukacyjno-zawodowego:
 - biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, nauczycieli i rodziców z zakresu planowania kariery edukacyjno-zawodowej;
 - sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.);
 - sprzęt do pozyskiwania oraz powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, komputer z dostępem do internetu);
 - zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki itp.);
 - zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.);
 - materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli (ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć);
 - materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery;
 - tablice (flipchart, ścienna, magnetyczna).

5. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym.

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej:

- a) Dyrektor;
- b) specjaliści – doradca edukacyjno-zawodowy, pedagog, psycholog;
- c) wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów ogólnych i zawodowych;

- d) nauczyciele – bibliotekarze;
- e) kierownik kształcenia praktycznego.

6. Sojusznicy – sieć współpracy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Szkoła, na miarę potrzeb, możliwości oraz w zależności od specyfiki otoczenia społeczno-gospodarczego nawiązuje kontakty i tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania z zakresu doradztwa zawodowego kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Placówki współpracujące ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

- a) Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP), Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN), Biblioteki pedagogiczne;
- b) Centra kształcenia praktycznego (CKP), Centra kształcenia ustawicznego i zawodowego, Ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego;
- c) szkoły wyższe i policealne;
- d) Urzędy pracy, centra informacji i planowania kariery, ochotnicze hufce pracy (OHP), obserwatoria rynku pracy;
- e) stowarzyszenia branżowe, cechy rzemiosł, izby rzemieślnicze, pracodawcy i organizacje pracodawców, agencje zatrudnienia;
- f) Kuratorium oświaty, Urząd marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Urząd Gminy;
- g) organizacje pozarządowe i inne podmioty, które mogą być partnerami w realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, np. fundacje, stowarzyszenia.

7. Roczny program realizacji WSDZ.

Program jest opracowywany przez doradcę zawodowego we współpracy z radą pedagogiczną i zatwierdzany przez Dyrektora w terminie do 30 września po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

Program określa następujące działania i zadania związane z realizacją doradztwa zawodowego:

I) działania poszczególnych realizatorów:

1. Dyrektor:

- a) odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- b) współpracuje z doradcą edukacyjno-zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- c) wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- d) zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- e) organizuje w szkole wspomaganie działań związanych z doradztwem zawodowym poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

2. Wychowawcy:

- a) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- b) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- c) włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- d) realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- e) wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- f) współpracują z rodzicami w zakresie planowania kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- g) współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

3. Doradca zawodowy:

- a) opracowuje, we współpracy z nauczycielami, program doradztwa zawodowego na dany rok szkolny;
- b) określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- c) pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- d) prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- e) wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- f) prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- g) diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- h) planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami oraz kierownikiem kształcenia praktycznego uwzględniając kierunki polityki oświatowej na dany rok szkolny;
- i) koordynuje działalność informacyjno-doradczą prowadzoną przez szkołę;
- j) gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- k) współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- l) gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- ł) współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i rynku edukacyjnego oraz partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji doradztwa zawodowego;
- m) prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ut.1 pkt. 7 ustawy;
- n) angażuje się w pracę sieci współpracy doradców edukacyjno-zawodowych.

4. Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):

- a) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- b) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- c) przygotowują uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i zawodowych;
- d) prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- e) współpracują z doradcą zawodowym, wychowawcami klas oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

5. Specjaliści (pedagog, psycholog):

- a) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- b) włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- c) współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- d) włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- e) współpracują z doradcą edukacyjno-zawodowym oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

6. Nauczyciele – bibliotekarze:

- a) współpracują z doradcą edukacyjno-zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- b) opracowują i aktualizują oraz udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- c) włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

7. Kierownik kształcenia praktycznego:

Współpracuje z doradcą edukacyjno-zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

II) adresaci działań (uczeń, rodzic, nauczyciel)

Przykłady działań skierowanych do uczniów:

1. udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
2. prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych;
3. pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio” oraz Indywidualnych Planów Działania;
4. realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
5. angażowanie w organizację uroczystości i imprez szkolnych oraz na rzecz promocji szkoły;
6. tworzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów oraz pomoc w przygotowaniu do konkursów i olimpiad;
7. inspirowanie do zdobywania nowych umiejętności poprzez udział w wolontariacie, w dodatkowych zajęciach zawodowych;
8. organizowanie praktyk, szkoleń, kursów i staży zawodowych;
9. organizowanie spotkań rekrutacyjnych z przedstawicielami firm gotowych zatrudnić uczniów i absolwentów;
10. organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
11. organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy zgodne z kierunkiem kształcenia uczniów;
12. informowanie o dodatkowej ofercie kształcenia zawodowego i rozwoju osobistego;
13. organizowanie spotkań z osobami prezentującymi własne ścieżki rozwoju zawodowego (absolwenci szkoły, przedstawiciele zawodu);
14. udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e – zasobów) ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności oraz samopoznanie;
15. informowanie o możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą oraz umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych i targach dotyczących planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej;
16. inspirowanie i pomaganie w przygotowywaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD) przez uczniów.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

1. udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
2. wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego;
3. organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
4. organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
5. organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy.

Przykłady działań kierowanych do rodziców:

1. organizowanie spotkań informacyjno-doradczych;
2. udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych;
3. włączanie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole (np. poprzez spotkania, wycieczki zawodoznawcze).

III) tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych:

Tematyka działań dla Technikum oraz Branżowej Szkoły I stopnia

1. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno – zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Tematyka działań dla Liceum Ogólnokształcącego:

1. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno – zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

IV) podmioty zewnętrzne wspierające realizację działań doradczych:

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (PPP):

1. diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
2. udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
3. prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
4. konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych;
5. prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
6. tworzenie sieci doradców zawodowych, osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli (ODN):

1. organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
2. tworzenie sieci doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym ;
3. przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia ustawicznego i zawodowego, szkoły wyższe, szkoły policealne:

1. udostępnianie informacji o ofercie edukacyjnej i zawodowej szkoły;
2. współorganizowanie targów edukacyjnych;
3. organizowanie szkoleń i kursów dla uczniów;
4. pomoc podczas rekrutacji uczniom zainteresowanym kontynuowaniem nauki po ukończeniu technikum;

5. współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dla uczniów.

Cechy rzemiosł różnych i małej przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze:

1. współorganizowanie szkoleń zawodowych w formie nauki zawodu w danym rzemiośle;
2. udostępnianie informacji na temat organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
3. wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
4. pośredniczenie w podpisywaniu umów między uczniem a pracodawcą.

Urzędy pracy, centra informacji i planowania kariery zawodowej, obserwatoria rynku pracy:

1. udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
2. diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
3. udzielanie uczniom porad i konsultacji;
4. współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
5. prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
6. udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
7. udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
8. udostępnianie publikacji m.in. o sytuacji na rynku pracy;
9. współorganizowanie dla uczniów, rodziców i nauczycieli spotkań informacyjno-doradczych, np. dotyczących sytuacji na rynku pracy, dotacji na założenie działalności gospodarczej.

Pracodawcy:

1. współorganizowanie praktyk zawodowych dla uczniów;
2. tworzenie klas patronackich;
3. współorganizowanie konkursów zawodowych;
4. włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
5. współorganizowanie szkoleń, seminariów zawodowych;
6. organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
7. organizowanie szkoleń, seminariów i staży zawodowych dla nauczycieli;
8. zatrudnianie absolwentów;
9. sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową i bazę dydaktyczną szkoły;
10. organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
11. współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin:

1. tworzenie sieci doradców zawodowych;
2. opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
3. powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

V) Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego:

Lp.	Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Termin realizacji	Oddział	Osoby odpowiedzialne	Monitoring
1	Zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego realizowane na zajęciach z wychowawcą.	Adekwatnie do indywidualnej pracy nauczyciela	rok szkolny	Klasy I-V	Wychowawcy	Wpisy tematów z zaznaczeniem DZ

2	Działania realizowane przez nauczycieli na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zawodowego.	Adekwatnie do indywidualnej pracy nauczyciela	rok szkolny	Klasy I-V	Nauczyciele przedmiotów	Wpisy tematów z zaznaczeniem DZ
3	Zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w wymiarze godzin wynikających z ramowego planu nauczania.	Metody aktywizujące, praca w grupach, dyskusja, prezentacja, filmy nauczania.	rok szkolny	Klasy I T, LO Klasy II BS	Doradca edukacyjno-zawodowy	Wpis tematów z przedmiotu doradztwo zawodowe
4	Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Adekwatnie do indywidualnej pracy nauczyciela	rok szkolny	Klasy I-V	Wychowawcy	Wpisy tematów z zaznaczeniem DZ, dokumentacja
5	Udzielanie pomocy merytorycznej uczniom przygotowującym się do konkursów i olimpiad.	Udział w konkursach, olimpiadach	wg kalendarza	Chętni uczniowie	Nauczyciele przedmiotów	Dokumentacja (np.strona internetowa szkoły, ogłoszenia Librus)
6	Udział w Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości.	Udział w akcji	wg kalendarza - listopad	Uczniowie wyznaczonych klas	Wychowawca, nauczyciele, doradca edukacyjno-zawodowy	Wpisy tematów, dokumentacja np. karty wycieczki, strona internetowa szkoły
7	Udział w targach edukacyjnych, współpraca z instytucjami rynku pracy.	Udział w targach	wg kalendarza oraz możliwości	Uczniowie wyznaczonych klas	Wychowawca, nauczyciele, doradca edukacyjno-zawodowy	Wpisy tematów, dokumentacja np. karty wycieczki, strona internetowa szkoły
8	Udział w organizowanych uroczystościach i imprezach szkolnych (poznawanie własnych zasobów).	Udział w konkursach, organizowanie uroczystości szkolnych	wg kalendarza	Chętni uczniowie	Nauczyciele, specjaliści	Dokumentacja np. strona internetowa szkoły
9	Współpraca z uczelniami (Politechnika Gdańska, Uniwersytet Morski w Gdyni), szkołami policealnymi.	Udział w targach, dniach otwartych, wykładach, laboratoriach na uczelniach, spotkaniach w szkole	wg kalendarza i możliwości	Uczniowie wyznaczonych klas	wychowawca, nauczyciele, doradca edukacyjno-zawodowy	Wpisy tematów, dokumentacja np. karty wycieczki, strona internetowa szkoły
10	Dzień Otwarty Szkoły.	Prezentacje, film promujący kierunki kształcenia w szkole, materiały, informacje na stronie szkoły	wg kalendarza	Chętni uczniowie	Dyrekcja, zespół ds. promocji, wychowawcy, nauczyciele, doradca edukacyjno-zawodowy	Dokumentacja, strona internetowa szkoły
11	Wsparcie indywidualne dla uczniów.	Konsultacje, rozmowy	wg potrzeb	Chętni uczniowie	Pedagog, psycholog, wychowawcy, doradca edukacyjno-zawodowy	Dokumentacja

12	Współpraca z pracodawcami.	Udział w spotkaniach, wycieczki zawodoznawcze	wg możliwości	Chętni uczniowie, uczniowie wybranych klas	doradca edukacyjno-zawodowy, nauczyciele	Karty wycieczki, dokumentacja np. strona internetowa szkoły
13	Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji staży, udziału w kursach, szkoleniach.	Kursy, szkolenia, staże	wg możliwości	Chętni uczniowie	Doradca edukacyjno-zawodowy, nauczyciele	Dokumentacja
14	Rozpoznawanie swoich możliwości i ograniczeń w obszarze komunikacji, uwzględniając je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, szczególnie w odniesieniu do uczniów z Ukrainy.	Konsultacje indywidualne, zajęcia grupowe	w trakcie roku szkolnego, w miarę zapotrzebowania i możliwości	Chętni uczniowie LO i T	Nauczyciele, specjaliści, doradca edukacyjno-zawodowy	Dokumentacja
Działania skierowane do rodziców						
15	Konsultacje dla rodziców	Spotkania, kontakt przez dziennik elektroniczny, spotkania z wychowawcą	w trakcie roku szkolnego, w miarę potrzeby	Rodzice uczniów	Wychowawcy, doradca edukacyjno-zawodowy, pedagog, psycholog	Dokumentacja wychowawcy, doradcy edukacyjno-zawodowego, pedagoga, psychologa
Działania skierowane do nauczycieli						
16	Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy i edukacji.	Nawiązywanie kontaktów, przekazywanie materiałów, ulotek	rok szkolny	Członkowie Rady Pedagogicznej	Dyrektor, osoby wyznaczone	Materiały, ulotki, informacje na stronie internetowej szkoły
17	Umożliwienie korzystania nauczycielom ze szkoleń, seminariów organizowanych przez osoby, instytucje edukacyjne i rynku pracy.	Umożliwienie udziału w różnych formach kształcenia	rok szkolny	Członkowie Rady Pedagogicznej	Dyrektor	Dokumentacja, potwierdzenie udziału

8. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego jest monitorowany i poddawany ewaluacji (wpisywanie tematów z zaznaczeniem DZ, karty wycieczek, protokoły).